

ΣΤΟ ΜΙΚΡΟΣΚΟΠΙΟ...

1909 - 2009, ΤΟΤΕ ΚΑΙ ΤΩΡΑ

«Το πακέτο αυτό είναι μόνο η αρχή της μακράς και δύσκολης πορείας προς την οικονομική ανάκαμψη», δήλωσε ο Ομπάμα

**ΥΠΟΓΡΑΦΕΙ ΣΗΜΕΡΑ ΤΟ ΠΑΚΕΤΟ
ΣΤΗΡΙΞΗΣ 787 ΔΙΣ. ΔΟΛΑΡΙΩΝ**

Το μεγάλο στοίχημα του Μπαράκ Ομπάμα

Του ΘΑΝΑΣΗ ΤΣΙΤΣΑ

Εν μέσω έντονης κριτικής για την αποτελεσματικότητά του υπογράφεται σήμερα από τον Μπαράκ Ομπάμα το οικονομικό πακέτο στήριξης της αμερικανικής οικονομίας, ύψους 787 δις. δολαρίων, το οποίο φιλοδοξεί να δημιουργήσει 3,5 εκατ. θέσεις εργασίας στις ΗΠΑ.

Ο Αμερικανός πρόεδρος, που θα περιοδεύσει το επόμενο 48ωρο με σκοπό ενημερώσει την κοινή γνώμη για τις προτάσεις του οικονομικού επιτελείου του, δήλωσε ότι η κυβέρνηση χρειάζεται να λάβει αυστηρά μέτρα για να συγκρατήσει τις δαπάνες. «Πρέπει να προσπαθήσουμε να λειτουργούμε με το κόστος που επιβάλλουν οι συνθήκες», ανέφερε για να προσθέσει ότι «το πακέτο αυτό είναι μόνο η αρχή της μακράς και δύσκολης πορείας προς την οικονομική ανάκαμψη». Ωστόσο, αρκετοί οικονομολόγοι στις ΗΠΑ δείχνουν δύσπιστοι για μια πρόωγη ανάκαμψη και συμφωνούν ότι ακόμα και αν η ροή των χρημάτων ξεκινήσει μέσα στις επόμενες εβδομάδες, τα αποτελέσματα δύσκολα θα γίνουν ορατά μέσα στο 2009.

Η Γερουσία ενέκρινε το πολυσυζητημένο νομοσχέδιο των 1.000 σελίδων με ψήφους των Δημοκρατικών, 60 έναντι 38, λίγο μετά την αντίστοιχη έγκρισή του από τη Βουλή των Αντιπροσώπων, με 246 έναντι 183. Παρά τις προσπάθειες του Ομπάμα να τύχει το σχέδιο διακομματικής συναίνεσης και παρά το γεγονός ότι ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ, Τζορτζ Μπους, κληροδότησε στην κυβέρνηση Ομπάμα χρέος 1 τρισ. δολάρια, μόνο τρεις Ρεπουμπλικανοί γερουσιαστές το στήριξαν στη Γερουσία, ενώ καταψηφίστηκε και από τους 176 Ρεπουμπλικανούς στη Βουλή των Αντιπροσώπων καθώς και από 7 Δημοκρατικούς βουλευτές.

Οι Ρεπουμπλικανοί διαφωνούν κάθετα ως προς τη φιλοσοφία του σχεδίου. Θεωρούν ότι το συνολικό ποσό είναι υπέρτοπο και φορτώνει την αμερικανική οικονομία με δυσβάσταχτα χρέη τις επόμενες δεκαετίες. Ο επικεφαλής των Ρεπουμπλικανών γερουσιαστών, Μιτς ΜακΚόνελ, με έντονο ύφος κατά την ομιλία του στη Γερουσία είτε χαρακτηριστικά: «Αυτά δεν είναι χρήματα της Μονόπολης, είναι αληθινά χρήματα. Το χρέος συσσωρεύεται και κάποια στιγμή θα πρέπει να ξεπληρωθούν από τα παιδιά μας και τα παιδιά των παιδιών μας».

Τα κονδύλια του σχεδίου είναι καταναμημένα κατά 36% σε φοροαπαλλαγές και 64% σε δημόσιες επενδύσεις (κυρίως σε προγράμματα με ήπιες μορφές ενέργειας) και παροχές μέσω κοινωνικών προγραμμάτων. Το σχέδιο προβλέπει κατασκευή νέων δρόμων, φοροαπαλλαγές για πολίτες που αγοράζουν σπίτια και αυτοκίνητα, ενώ επιβάλλει πλαφόν στις αμοιβές και τα μπόνους των στελεχών της Γουόλ Στριτ, οι εταιρείες των οποίων δέχονται κρατική βοήθεια.

Του Θανου Βερεμη*

Συμπληρώνονται εκατό χρόνια από την είσοδο του 1909 στην ελληνική ιστορία μαζί με όλα τα θαυμαστά γεγονότα που ακολούθησαν. Η υπόμνηση αυτού του annus mirabilis οδηγεί κατευθείαν στην πρώτη παρουσία του Ελευθερίου Βενιζέλου στο προσκήνιο της ελληνικής πολιτικής.

Ενας μοναχικός επιβάτης του πλοίου από την Κρήτη που αποβιβάζεται την 28η Δεκεμβρίου στον Πειραιά. Τον περιμένουν μερικοί αξιωματικοί του Στρατιωτικού Συνδέσμου που τον κάλεσαν για να τους συμβουλευτεί.

Η σημερινή πολιτική συγκυρία θυμίζει πολύ την κατάσταση που επικρατούσε στα εσωτερικά αδιέξοδα της χώρας. Τα εξωτερικά προβλήματα ήταν τότε πολύ χειρότερα από τα σημερινά. Ομως η Ελλάδα ήταν τότε μια αδύνατη και φτωχή χώρα που δεν ανήκε σε κανένα μεγάλο συνασπισμό, συμμαχία ή οργανισμό. Η ανακύκλωση του ίδιου μεταχειρισμένου πολιτικού προσωπικού τότε και τώρα, μια Βουλή που δεν είναι αντιπροσωπευτική της ανήσυχης κοινής γνώμης και ένας κλειστός πολιτικός ορίζοντας χωρίς τίποτα το ελπιδοφόρο, τότε και τώρα. Ο Βενιζέλος έφτασε στην Αθήνα του 1909 σαν την ποτιστική βροχή ύστερα από αρκετά άνυδρα χρόνια. Το έδαφος ήταν έτοιμο γι' αυτόν. Όπως και στην αυγή του 2009, ο ελληνικός πολιτικός κόσμος του 1909 είχε εξαντλήσει τις δυνατότητές του, και δεν προσέφερε πια δημιουργικούς χειρισμούς στα πολλά προβλήματα και τις προκλήσεις που αντιμετώπιζε η χώρα, εσωτερικά και εξωτερικά.

Ο Βενιζέλος συνδύαζε τα χαρακτηριστικά του επαναστάτη και του αναμορφωτή. Είχε τη μεθοδευμένη σκέψη του μεταρρυθμιστή που όμως ήταν διατεθειμένος να φτάσει ως την ανατροπή όταν η θέλησή του δεν εισακουόταν. Ο βουλευτικός αυτός ηγέτης, αν και προτιμούσε την τέχνη του εφικτού και τη σταδιακή αλλαγή από την επανάσταση, υπήρξε πάντοτε παράφορος υποστηρικτής των θέσεών του και ήταν έτοιμος να φτάσει ως τα άκρα για να τις φέρει εις πέρας.

Η υποδοχή της Αθήνας στην πρώτη του επίσκεψη, προς το τέλος του 1909, ήταν μοιρασμένη. Υπήρχαν εκείνοι που είχαν ακουμπήσει υπερβολικές ελπίδες στον επαναστάτη του Θέρισου και οι περί τα ανάκτορα που φοβούνταν ακριβώς ότι ο Βενιζέλος θα επαλήθευε τις φήμες που τον ήθελαν αντιμοναρχικό.

Ο Βενιζέλος εδραίωσε τη φήμη του ως επαναστάτης χωρίς να αποξενωθεί από τον θρόνο. Αρνήθηκε συγχρόνως να αναλάβει τον ρόλο

του δικτάτορα που του προσέφεραν ή έστω και του πρωθυπουργού. Επέμενε μάλιστα να φύγει το γρηγορότερο για την Κρήτη γιατί τα γεγονότα τον καλούσαν εκεί. Είχε ήδη γίνει ο παράκλητος του Στρατιωτικού Συνδέσμου και μόνο πιεζόμενος προσέφερε τη συμβουλή του, να αντικατασταθεί δηλαδή ο πρωθυπουργός Κυριακούλης Μαυρομιχάλης με τον Στέφανο Δραγούμη και να συγκληθεί Εθνοσυνέλευση «Αναθεωρητική» του Συντάγματος. Τέλος, παρότρυνε τους στρατιωτικούς να επιστρέψουν στους στρατώνες αφού ολοκληρώσουν τα παραπάνω. Οι στρατιωτικοί δέχτηκαν με προθυμία όλες τις προτάσεις του και τον έπεισαν να αναλάβει ο ίδιος τις διαπραγματεύσεις με τους πολιτικούς για τη σύγκληση Αναθεωρητικής Εθνοσυνέλευσης.

Οι συζητήσεις με τους πολιτικούς δεν ήταν χωρίς δυσκολίες και παλινωδίες. Ο όρος σύγκλησης Αναθεωρητικής σε συνδυασμό με τη διάλυση του Στρατιωτικού Συνδέσμου προκάλεσε ποικίλες αντιδράσεις ανάμεσα στα ακραία στελέχη, ώστε να υπονομεύεται η αξιοπιστία του Βενιζέλου έναντι των συνομιλητών του ως επίσημου εκπροσώπου του Σ.Σ.. Η επιμονή ωστόσο του Κρητικού ηγέτη ως προς την Αναθεωρητική εξασφάλισε την ομογνομία των Δ. Ράλλη και Γ. Θεοτόκη, αλλά και τη συγκατάθεση του Γεωργίου. Η Σύγκληση Βουλής εξουσιοδοτήθηκε να προβεί στην αναθεώρηση των μη θεμελιωδών άρθρων του Συντάγματος, η εντολή σε νέα κυβέρνηση (Δραγούμη) να εισαγάγει στη Βουλή τη σχετική πρόταση και η διάλυση του Σ.Σ., υπήρξαν τα σημεία που εξασφάλισε ο Βενιζέλος στο

δύσκολο διαπραγματευτικό του έργο. Όλα αυτά επικυρώθηκαν στο Συμβούλιο του Στέμματος στις 6 Ιανουαρίου 1910. Στις 22 του ίδιου μήνα ο Βενιζέλος επέστρεψε στην Κρήτη καθιερωμένη πια προσωπικότητα του ελληνικού πολιτικού βίου.

Μπροστά του είχε τις δύο εκλογές του 1910, τη μεταρρυθμιστική (Αναθεωρητική) κυβέρνηση του 1911, τις θριαμβευτικές εκλογές του 1912 και τους νικηφόρους βαλκανικούς πολέμους. Όλα αυτά πραγματοποιήθηκαν με το λαμπρότερο προσωπικό που γνώρισε ποτέ ο δήμιος βίος της Ελλάδος. Με λίγες εξαιρέσεις πλέον, το πολιτικό δυναμικό που στελεχώνει τα κόμματα τώρα ούτε δυναμικό είναι, ούτε καν επαρκές. Πώς ελπίζουν οι πολιτικοί αρχηγοί να οδηγήσουν το σκάφος της Ελλάδας μέσα από την παγκόσμια κακοκαιρία; Η κατάσταση στα πολιτικά μας κόμματα παραπέμπει στη μετριότητα που επικρατούσε πριν από το 1909. Θα γίνει ξανά κάποιο θαύμα;

Ο Βενιζέλος

Ο Ελευθέριος Βενιζέλος

* Ο κ. Θ. Βερέμης είναι πρόεδρος του ΕΣΥΠ.